

တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မ့ၣ်အူလုၣ်ထီၣ်

တၢ်ပူၤဖျဲးလၢဟံၣ်ပီၤအပူၤ

တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် မ့ၣ်အူလုၣ်ထီၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်ပူၤဖျဲးလၢ မ့ၣ်အူအိၣ်တၢ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အကၢၢ်အဂီၢ်လၢ အရၢဒိၣ်တံၤ န့ၣ်လီၤ. ဖဲမ့ၣ်အူအိၣ်တၢ် အကတီၢ်န့ၣ်, မ့ၣ်အူအလုၣ်တဖၣ် ရၢလီၤအသးချ့မးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် မ့ၣ်အူလုၣ်ထီၣ်န့ၣ် ကဟ့ၣ်နၢ တၢ်ပလီၢ် အဆိကတၢ်အယီၤ နဟးထီၣ်လၢ ဟံၣ်ပူၤ ကန့ၢ်ချ့သးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပူၤဖျဲးအကျဲတဖၣ်

- » ထီထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် မ့ၣ်အူလုၣ်ထီၣ်ပိးလီၤလၢလီၤမံၤဒၢးကိးဖျါဒဲး. လၢတၢ်မံၤအလီၢ်အချၢကိးတီးဒဲးဒီးလၢဟံၣ်ကိးကကြၢဒဲး. ယုၣ်ဒီးဖဲဒၢးဟီၣ်လၢအပူၤန့ၣ် တက့ၢ်.
- » ဒၢးလၢအဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကလိၣ်ဘၣ်အါထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မ့ၣ်အူလုၣ်ထီၣ် ပိးလီၤ ဒ်သိးကဟ့ၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်ကယၢ်လၢ အလၢအပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- » လၢတၢ်ကဟ့ၣ်ကယၢ်လၢအဂီၢ်ကတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်, ဘျးဖဲယုၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မ့ၣ်အူလုၣ်ထီၣ် ပိးလီၤတဖၣ်ခဲလၢ် ဒ်သိးဖဲတၢ် ဟ့ၣ်ပလီၢ်တဖျါသိၣ်န့ၣ်ကသိၣ်ဝဲဒၣ် ကိးဖျါဒဲးအဂီၢ်န့ၣ် တက့ၢ်.
- » တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မ့ၣ်အူလုၣ်ထီၣ်ပိးလီၤလၢအမ့ၢ် တၢ်နီၤဖးဒုးကဲထီၣ်အကမ့ၢ်ကမ့ၢ် (IONIZATION) န့ၣ်ညီန့ၢ်မၤတၢ်ဂ့ၤ ဖဲမ့ၣ်အူအိၣ်ဒီးအလုၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် မ့ၣ်အူလုၣ်ထီၣ်ခိဖျါတၢ်ကပိးအကျဲ (PHOTOELECTRIC) ပိးလီၤ တဖၣ်န့ၣ် မၤတၢ်ကဂ့ၤ ဖဲမ့ၣ်အူအိၣ်တၢ် တဖဲတဖဲဒဲး အကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဒိသဒၢ အဂ့ၤကတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်, တၢ်ကစူးကါ တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် တၢ်ခံမံၤလၢ် မ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢ တၢ်ကစူးကါဟီၣ်ဖိၣ် ခံကလုၣ် (လၢတၢ်ကိးအိၣ်လၢ စ့ၣ်ခံမံၤတၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ပိးလီၤ) န့ၣ်လီၤ.
- » တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မ့ၣ်အူလုၣ်ထီၣ်ပိးလီၤန့ၣ် တၢ်ကြၢး ထီထီၣ် အိၣ်လၢ အအိၣ်ယံၤဒီးတၢ်ဖိအိၣ် တၢ်အဒၢး ဒ်သိး ကဟးဆဲး တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် ကမ့ၣ်တၢ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ညီန့ၢ်န့ၣ်, ကြၢးအိၣ် ယံၤဒီး တၢ်ဖိအိၣ်တၢ်အပိးအလီၤတဖၣ်အစ့ၤကတၢ် ၁၀ ခိၣ်ယီၤ (၃ မဲထၢၣ်) န့ၣ်လီၤ.
- » ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မ့ၣ်အူလုၣ်ထီၣ်ပိးလီၤအသိ အသးနံၣ်အိၣ် အနံၣ် ၁၀ န့ၣ်, အိတလဲ ထီထီၣ်ကျဲလၢအသိတခါတက့ၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်နီၢ်နီၢ်တဖၣ်

- ⚠ တၢ်သံတၢ်ပျံၤလၢအိၣ်ထီၣ်ခိဖျါလၢ မ့ၣ်အူအိၣ်တၢ် အါန့ၢ်ခံပူၤပူၤန့ၣ် ကဲထီၣ်သးခိဖျါလၢဟံၣ်ပူၤတ အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မ့ၣ်အူလုၣ်ထီၣ်ပိးလီၤ မ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်န့ၣ် တမၤတၢ်ဘၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.
- ⚠ တၢ်ဟံၣ်ဖျါအိၣ်ဝဲလၢ ဟံၣ်လၢအိၣ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မ့ၣ် အူလုၣ်ထီၣ်ပိးလီၤလၢ အမၤတၢ်ဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ် မၤစ့ၤလီၤတၢ် ဘၣ်ယိၣ်လၢ တၢ်သံတၢ်ပျံၤအဂီၢ် ဒီတတဲညါန့ၣ်လီၤ.

ဒီးတဘၣ်သးပူၤနီၣ်လၢ... တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မ့ၣ်အူလုၣ်ထီၣ်ပိးလီၤလၢန့ၣ် ကြၢးတၢ်မၤက့ၢ်အိၣ် အစ့ၤကတၢ်တလၢတဘျီ ခိဖျါလၢ တၢ်မံၤက့ၢ် တၢ်မၤက့ၢ်အနီၣ် စါန့ၣ်လီၤ.

